

??nmeli Hastalara Bak?m Veren Hasta Yak?nlar?n?n Bak?ma Haz?r Olunu?luluk ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?nmeli Hastalara Bak?m Veren Hasta Yak?nlar?n?n Bak?ma Haz?r
Olunu?luluk ?l?e?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23621>

Özet

?nmeli Hastalara Bak?m Veren Hasta Yak?nlar?n?n Bak?ma Haz?r Olunu?luluk Ölçe?i, **inme** (serebrovasküler olay) hastalar?na bak?m sa?layan aile üyelerinin bu role ne kadar haz?r olduklar?n? de?erlendirmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Ölçek, bak?m verme sürecine yönelik alg?lanan yeterlili?i ve haz?rl?k düzeyini ölçmeyi hedefler.

Seçil Kahraman taraf?ndan 2014 y?l?nda Ege Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde yüksek lisans tezi kapsam?nda yürütülen bu çal??ma, ölçe?in Türk popülasyonunda yüksek düzeyde **geçerlik** ve **güvenirlik** özelliklerine sahip oldu?unu göstermi?tir. Ölçek 9 maddeden olu?makta ve 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bak?ma haz?r olunu?luluk, inme, **bak?m veren**, geçerlik, güvenilirlik, uyarlama, psikometri, hasta yak?n?.

Yazarlar

Seçil Kahraman

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **inme** geçirmi? hastalara evde veya kurumda sürekli **bak?m veren** hasta yak?nlar?n?n, bu zorlu sürece duygusal, fiziksel ve bilgi aç?s?ndan ne ölçüde haz?r olduklar?n? belirlemektir. Bu haz?rl?k düzeyinin belirlenmesi, hem?irelik ve psikososyal destek hizmetlerinin planlanmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve diline uygunlu?unu test etmek amac?yla gerçekleştirilmi?tir. Amaç, bak?m vericilerin ihtiyaçlar?n? erken tespit ederek, bak?m yükünün azalt?lmas?na yönelik giri?imlerin ba?lat?lmas?n? sa?lamaktır.

Yap?

Ölçek, "Bak?ma Haz?r Olunu?luluk" (Readiness for Caregiving) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bir bireyin kronik hastal??? olan bir yak?n?na bakmaya ba?lama veya devam etme konusundaki alg?lanan yeterlilik ve haz?rl?k durumunu ifade eder. Haz?r olunu?luluk genellikle bilgi, beceri ve duygusal kabul boyutlar?n? içerir ve bak?m?n kalitesini ve bak?m vericinin refah?n? do?rudan etkileyen önemli bir psikososyal de?i?kendir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek üzere madde analizleri gerçekleştirilmiştir. Madde analizi sonuçlarına göre, ölçekteki maddelerin madde-toplam puan korelasyon katsayıları 0.63 ile 0.84 arasında saptanmıştır. Bu yüksek korelasyon değerleri, her bir maddenin ölçülen genel yapıyla güçlü bir şekilde ilişkili olduğunu ve ölçe?in iç tutarlılığına önemli katkı sağladığını göstermektedir.

Tüm maddeler, ölçekten çıkarılmaya gerek kalmadan tutulmuştur. Ölçe?in maddeleri ile ölçe?in toplam madde-puan korelasyonları arasındaki ilişki istatistiksel olarak 0.01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu bulgular, ölçe?in ölçmeyi amaçladığı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçme yeteneğine sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçe?in iç tutarlılık (içsel **güvenirlilik**) düzeyi oldukça yüksektir. Toplam Cronbach Alpha katsayısı 0.92 olarak hesaplanmıştır. 0.90 üzerindeki bu değer, ölçe?in mükemmel derecede güvenilir olduğunu ve maddelerin aynı yapıyı ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayrıca, ölçe?in testi yapıma analiz sonuçları da Cronbach Alpha katsayısı ile uyumlu olarak istenen düzeylerde dir. Bu yüksek güvenirlilik değerleri, ölçe?in farklı uygulamalarda stabil ve tutarlı sonuçlar üretece?i anlamına gelmektedir, bu da özellikle klinik ve araştırma ortamlarında kullanılm için önemlidir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışması için detaylı faktör yapısı bilgisi kaynakta açıkça belirtilmemekle birlikte, madde-toplam puan korelasyonlarının yüksekliği (0.63-0.84) ve ölçe?in yalnızca 9 maddeden oluşması, ölçe?in yüksek olasılıkla tek boyutlu (unidimensionel) bir yapıyı temsil etti?ini düşündürmektedir. Bu yapı, **bak?m veren** haz?r olunu?luluğunun bütünle?ik bir ölçümünü sağlamaktadır.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama (Adaptation)

Format: Ölçek 9 maddeden oluşmaktadır. Cevaplar 5'li Likert tipi bir derecelendirme ile verilmektedir (0= hiç haz?r değilim - 4= tamamen haz?rım).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çalışması tamamlanmıştır).

Popülasyon Grubu: ?nme hastalarına **bak?m veren** hasta yakınları (aile üyeleri).

Ya? Grubu: Yeti?kin bak?m verenler.

Popülasyon Detaylar?: Nörolojik bir olay olan inme sonras? uzun süreli bak?m gereksinimi olan hastalar?n birincil bak?m vericileri.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan, kendi kendine raporlama (self-report) yöntemiyle doldurulan bir anket türüdür.

Anahtar Kelimeler

Bak?m yükü, inme, haz?r olunu?luluk, psikometri, **Cronbach Alpha**, madde analizi, **geçerlik**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresi: secil.karaman@windowslive.com

Yaz??ma Adresi: Seçil Kahraman (Tez çal??mas? s?ras?nda Ege Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, ?zmir).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2014 y?I?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçlı? kullan?m? için sorumlu yazar Seçil Kahraman ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçek, yay?mlanm?? bir yüksek lisans tezinin parçasıdır.

Orijinal PDF doküman?na a?a??daki ba?lantıdan ula??labilir: inmeli-hastalara-bakim-veren-hasta-yakinlarinin-bakima-hazir-olunusluluk-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kahraman, S. (2014). *?nmeli Hastalara Bak?m Veren Hasta Yak?nlar?n?n Bak?ma Haz?r Olunu?luluk Ölçe?i geçerlik ve güvenirlik çal??mas?*. (Yay?nlanm?? Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

?nmeli Hastalara Bak?m Veren Hasta Yak?nlar?n?n Bak?ma Haz?r Olunu?luluk Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif hakk? veya gizlilik nedeniyle bu platformda yay?mlanmamaktadır. Ölçek toplam 9 maddeden oluşmaktadır.